

(Prieiga: http://www3.lrs.lt/pls/inter3/dokpaieska.showdoc_l?p_id=436086)

Aktuali įstatymo redakcija nuo 2013-01-01

LIETUVOS RESPUBLIKOS KORUPCIJOS PREVENCIJOS ĮSTATYMAS

2002 m. gegužės 28 d. Nr. IX-904
Vilnius

PIRMASIS SKIRSNIS BENDROSIOS NUOSTATOS

1 straipsnis. Įstatymo paskirtis

Šis Įstatymas nustato pagrindinius korupcijos prevencijos principus, tikslus ir uždavinius valstybės tarnyboje ir privačiame sektoriuje, korupcijos prevencijos priemonės ir jų teisinius pagrindus, korupcijos prevencijos subjektus bei jų teises ir pareigas korupcijos prevencijos srityje.

2 straipsnis. Pagrindinės Įstatymo sąvokos

1. **Korupcijos prevencija** – korupcijos priežasčių, sąlygų atskleidimas ir šalinimas sudarant bei įgyvendinant atitinkamų priemonių sistemą, taip pat poveikis asmenims siekiant atgrasinti nuo korupcinio pobūdžio nusikalstamų veikų darymo.

2. **Korupcinio pobūdžio nusikalstamos veikos** – kyšininkavimas, prekyba poveikiu, papirkimas, kitos nusikalstamos veikos, jeigu jos padarytos viešojo administravimo sektoriuje arba teikiant viešąsias paslaugas siekiant sau ar kitiems asmenims naudoti: piktnaudžiavimas tarnybine padėtimi arba įgaliojimų viršijimas, piktnaudžiavimas oficialiais įgaliojimais, dokumentų ar matavimo priemonių suklastojimas, sukčiavimas, turto pasisavinimas ar iššvaistymas, tarnybos paslapties atskleidimas, komercinės paslapties atskleidimas, neteisingų duomenų apie pajamas, pelną ar turtą pateikimas, nusikalstamu būdu įgytų pinigų ar turto legalizavimas, kišimasis į valstybės tarnautojo ar viešojo administravimo funkcijas atliekančio asmens veiklą ar kitos nusikalstamos veikos, kai tokių veikų padarymu siekiama ar reikalaujama kyšio, papirkimo arba nuslėpti ar užmaskuoti kyšininkavimą ar papirkimą.

3. **Valstybės ar savivaldybės įstaiga** – valstybės ar savivaldybės institucija ar įstaiga, taip pat viešojo įstaiga, kurios vienas iš steigėjų yra valstybės ar savivaldybės institucija ar įstaiga.

4. **Įstaigos vadovas** – valstybės tarnautojas, konkurso būdu ar politinio (asmeninio) pasitikėjimo pagrindu priimtas vadovauti įstaigai, taip pat viešosios įstaigos, kurios vienas iš steigėjų yra valstybės ar savivaldybės institucija ar įstaiga, vadovas.

5. **Nevalstybinė įstaiga** – Lietuvos Respublikos juridiniai asmenys, išskyrus numatytus šio straipsnio 3 dalyje.

3 straipsnis. Korupcijos prevencijos tikslai ir uždaviniai

1. Korupcijos prevencija siekiama, kad korupcija kuo mažiau trukdytų plėtoti ekonomiką, demokratiją, kurti socialinę gerovę, stiprinti nacionalinį saugumą, didinti viešųjų paslaugų teikimo kokybę.

2. Pagrindiniai korupcijos prevencijos uždaviniai yra šie:

- 1) atskleisti korupcijos priežastis, sąlygas ir jas šalinti;
- 2) atgrasinti asmenis nuo korupcinio pobūdžio nusikalstamų veikų darymo;
- 3) užtikrinti realų ir veiksmingą korupcijos prevencijos teisinį reguliavimą;
- 4) teisinėmis, organizacinėmis, ekonominėmis ir socialinėmis priemonėmis sukurti tinkamą ir veiksmingą korupcijos prevencijos organizavimo, įgyvendinimo, priežiūros ir kontrolės mechanizmą;
- 5) įtraukti į korupcijos prevenciją gyventojus, visuomenines organizacijas;

6) skatinti skaidrų ir atvirą viešųjų paslaugų teikimą.

4 straipsnis. Korupcijos prevencijos principai

Korupcijos prevencija įgyvendinama vadovaujantis šiais principais:

1) teisėtumo – korupcijos prevencijos priemonės įgyvendinamos laikantis Lietuvos Respublikos Konstitucijos, įstatymų ir kitų teisės aktų reikalavimų bei užtikrinant pagrindinių asmens teisių ir laisvių apsaugą;

2) visuotinio privalomumo – korupcijos prevencijos subjektais gali būti visi asmenys;

3) sąveikos – korupcijos prevencijos priemonių veiksmingumas užtikrinamas derinant visų korupcijos prevencijos subjektų veiksmus, keičiantis subjektams reikalinga informacija ir teikiant vienas kitam kitokią pagalbą;

4) pastovumo – korupcijos prevencijos priemonių veiksmingumo užtikrinimas nuolat tikrinant ir peržiūrint korupcijos prevencijos priemonių įgyvendinimo rezultatus bei teikiant pasiūlymus dėl atitinkamų priemonių veiksmingumo didinimo institucijai, kuri pagal savo kompetenciją įgaliota įgyvendinti tokius pasiūlymus.

ANTRASIS SKIRSNIS KORUPCIJOS PREVENCIJOS PRIEMONĖS

5 straipsnis. Korupcijos prevencijos priemonės

Korupcijos prevencijos priemonės yra šios:

1) korupcijos rizikos analizė;

2) kovos su korupcija programos;

3) teisės aktuose įtvirtinto ar teisės aktų projektais numatomo teisinio reguliavimo poveikio korupcijos mastui vertinimas (teisės aktų ar jų projektų antikorpacinis vertinimas);

4) informacijos apie asmenį, siekiantį eiti arba einantį pareigas valstybės ar savivaldybės įstaigoje ar įmonėje, arba apie asmenį, kurį į pareigas Europos Sąjungos ar tarptautinėse institucijose teikia Lietuvos Respublika, pateikimas;

5) informacijos pateikimas valstybės tarnautojų ir juridinių asmenų registrams;

6) visuomenės švietimas ir informavimas;

7) nustatytų korupcijos atvejų paviėšinimas;

8) kitos įstatymų nustatytos korupcijos prevencijos priemonės.

6 straipsnis. Korupcijos rizikos analizė

1. Korupcijos rizikos analizė – valstybės ar savivaldybės įstaigos veiklos analizė antikorpaciniu požiūriu. Vyriausybės nustatyta tvarka bei motyvuotos išvados dėl kovos su korupcija programos parengimo ir pasiūlymų dėl programos turinio pateikimas, taip pat kitų korupcijos prevencijos priemonių rekomendavimas už jų įgyvendinimą atsakingoms valstybės ar savivaldybių įstaigoms.

2. Valstybės ar savivaldybių įstaigų vadovai, struktūriniai padaliniai arba asmenys, valstybės ar savivaldybės įstaigos vadovo įgalioti vykdyti korupcijos prevenciją ir jos kontrolę, pagal šio straipsnio 3 dalyje numatytus kriterijus nustato valstybės ar savivaldybės įstaigos veiklos sritis, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė.

3. Valstybės ar savivaldybės įstaigos veiklos sritis priskiriama prie sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, jeigu atitinka vieną ar kelis iš šių kriterijų:

1) padaryta korupcinio pobūdžio nusikalstama veika;

2) pagrindinės funkcijos yra kontrolės ar priežiūros vykdymas;

3) atskirų valstybės tarnautojų funkcijos, uždaviniai, darbo ir sprendimų priėmimo tvarka bei atsakomybė nėra išsamiai reglamentuoti;

4) veikla yra susijusi su leidimų, nuolaidų, lengvatų ir kitokių papildomų teisių suteikimu ar apribojimu;

5) daugiausia priima sprendimus, kuriems nereikia kitos valstybės ar savivaldybės įstaigos patvirtinimo;

6) naudojama valstybės ar tarnybos paslaptį sudaranti informacija;

- 7) anksčiau atlikus korupcijos rizikos analizę, buvo nustatyta veiklos trūkumų.
4. Valstybės ar savivaldybės įstaigos veiklos srityse, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, gali būti atliekama korupcijos rizikos analizė.
5. Specialiųjų tyrimų tarnyba, nustatydama korupcijos rizikos analizės atlikimo būtinumą valstybės ar savivaldybės įstaigos veiklos srityse, įvertina, ar valstybės ar savivaldybės įstaigos veikla atitinka vieną arba kelis iš šių kriterijų:
- 1) yra buvę bandymų, pažeidžiant teisės aktų nustatytą tvarką, paveikti valstybės ar savivaldybės įstaigos darbuotojus ar jų priimamus sprendimus;
 - 2) išaiškinta korupcinio pobūdžio nusikalstamų veikų kitose panašias funkcijas atliekančiose valstybės ar savivaldybių įstaigose;
 - 3) tobulintina valstybės ar savivaldybės įstaigos veiklos priežiūros sistema;
 - 4) priimami sprendimai yra susiję su materialine ar kitokia interesanto nauda;
 - 5) nustatyti galiojančios tvarkos normų pažeidimai (pavyzdžiui, skirstant biudžeto lėšas, teikiant užsakymus bei priimant kitus sprendimus);
 - 6) valstybės ar savivaldybės įstaiga yra savarankiškas biudžetinių asignavimų valdytojas;
 - 7) Valstybės kontrolė, Seimo kontrolieriai arba kitos kontrolės ar priežiūros institucijos nustatė šios valstybės ar savivaldybės įstaigos veiklos pažeidimų;
 - 8) gauta kitos informacijos apie valstybės ar savivaldybės įstaigos veikloje egzistuojančias korupcijos apraiškas (kriminalinės žvalgybos ir žvalgybos informacija, gyventojų skundai ir pareiškimai, visuomenės informavimo priemonių pateikiama bei kita informacija).
6. Korupcijos rizikos analizė apima valstybės ar savivaldybės įstaigos veiklos sritis, kuriose yra didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, ir šių sričių priežiūros sistemas.
7. Korupcijos rizikos analizę Vyriausybės nustatyta tvarka atlieka Specialiųjų tyrimų tarnyba.
8. Korupcijos rizikos analizės atlikimo tvarką Specialiųjų tyrimų tarnybos teikimu tvirtina Vyriausybė.

7 straipsnis. Kovos su korupcija programos

1. Kovos su korupcija programos gali būti Lietuvos Respublikos nacionalinė, šakinės, institucinės ir kitos.
2. Nacionalinę kovos su korupcija programą rengia, jos įgyvendinimą organizuoja ir kontroliuoja Vyriausybė dalyvaujant Specialiųjų tyrimų tarnybai.
3. Šakinės (apimančias kelių valstybės ar savivaldybių įstaigų veiklos sritis), institucinės ir kitas kovos su korupcija programos rengia valstybės ir savivaldybių bei nevalstybinės įstaigos, kurias Nacionalinė kovos su korupcija programa ir kiti norminiai aktai įpareigoja tokias programas parengti. Institucinės kovos su korupcija programos taip pat rengia valstybės ar savivaldybių įstaigos, kuriose buvo atlikta korupcijos rizikos analizė ir pasiūlyta parengti tokią programą.
4. Kovos su korupcija programos rengiamos vadovaujantis šiuo Įstatymu, Nacionaline kovos su korupcija programa bei kitais teisės aktais, atsižvelgiant į Specialiųjų tyrimų tarnybos pasiūlymus ir kitą informaciją.
5. Nacionalinę kovos su korupcija programą Vyriausybės teikimu tvirtina Seimas, o kitas programos – jas parengusios valstybės ar savivaldybės įstaigos ar nevalstybinės įstaigos vadovas. Jis asmeniškai atsako už patvirtintos programos įgyvendinimą.
6. Programų įgyvendinimą koordinuoja ir kontroliuoja įstaigų vadovai ar šių įstaigų struktūriniai padaliniai arba asmenys, įstaigos vadovo įgalioti vykdyti korupcijos prevenciją ir jos kontrolę įstaigoje. Specialiųjų tyrimų tarnyba stebi, kaip įgyvendinami jos pateikti pasiūlymai.

8 straipsnis. Teisės aktų ar jų projektų antikorpucinis vertinimas

1. Teisės akto projekto rengėjas atlieka teisės akto projekto antikorpucinį vertinimą, jeigu rengiamame teisės akte numatoma reguliuoti visuomeninius santykius, susijusius su:
- 1) valstybės ar savivaldybių turto patikėjimo teisės perleidimu, valstybės ar savivaldybių turto nuosavybės ar valdymo teisės perleidimu privatiems asmenims;

2) valstybės ar savivaldybių biudžetų pajamų ar išlaidų didinimu ar mažinimu dėl valstybės ar savivaldybių funkcijų vykdymo perdavimo valstybės ar savivaldybių įmonėms, viešosioms įstaigoms ar privatiems asmenims;

3) subsidijų, dotacijų, kompensacijų, rentų, pašalpų, premijų ir kitų išmokų mokėjimu iš valstybės ar savivaldybių biudžetų;

4) Europos Sąjungos struktūrinių fondų paramos teikimu;

5) prekių ar paslaugų viešaisiais pirkimais ar koncesijos suteikimu;

6) pilietybės teikimu išimties tvarka;

7) konkursų eiti asmens, dirbančio valstybinėje tarnyboje, pareigas organizavimu, reputacijos, kvalifikacijos, atestacijos ir rotacijos reikalavimų asmenims, dirbantiems valstybinėje tarnyboje, nustatymu, panaikinimu ar pakeitimu;

8) asmenų ar daiktų registravimu viešuose registruose;

9) vertybinių popierių, dokumentų blankų, banderolių, oficialių žymėjimo ženklų technologinės apsaugos priemonių nustatymu, leidyba bei technologinės apsaugos lygiui ir grupei priskirtų vertybinių popierių, dokumentų blankų, banderolių, oficialių žymėjimo ženklų gamyba;

10) išimtų iš apyvartos ar ribotai esančių apyvartoje daiktų gamyba, laikymu ir prekyba;

11) prekių ar paslaugų, teikiamų pagal viešąsias sutartis, teikimu;

12) produktų saugos reikalavimų nustatymu, panaikinimu ar pakeitimu;

13) licencijuojamos ūkinės komercinės veiklos ar ūkinės komercinės veiklos, kuriai vykdyti reikalingas valstybės ar savivaldybės institucijų leidimas, subjektų kvalifikacijos ir dalykinės reputacijos reikalavimų nustatymu, panaikinimu ar pakeitimu;

14) akcizais apmokestinamų prekių gamyba, saugojimu, naudojimu, įsigijimu ir prekyba;

15) teisės pažeidimų tyrimu, atsakomybės už teisės pažeidimus sąlygomis;

16) žemėtvarka, teritorijų planavimu, statyba;

17) farmacija ir medicina;

18) kitais atvejais, jeigu, teisės akto projekto rengėjo nuomone, rengiamu teisės aktu numatomas teisinis reguliavimas gali paveikti korupcijos mastą.

2. Galiojančių teisės aktų ir jų projektų, kuriais numatoma reguliuoti visuomeninius santykius, nurodytus šio straipsnio 1 dalyje, antikorpūcinį vertinimą atlieka Specialiųjų tyrimų tarnyba savo iniciatyva arba Respublikos Prezidento, Seimo Pirmininko, Ministro Pirmininko, Seimo komiteto, komisijos, frakcijos teikimu.

3. Atliekant teisės aktų ar jų projektų antikorpūcinį vertinimą, gali būti pasitelktos valstybės institucijos ir (ar) mokslo įstaigos.

4. Teisės aktų ar jų projektų antikorpūcinis vertinimas (antikorpūcinio vertinimo išvada) pateikiamas teisės aktą priėmusiai, jų priėmimą inicijavusiai valstybės ar savivaldybės institucijai arba teisės akto projekto rengėjui, kurie sprendžia, ar tikslinga juos tobulinti.

9 straipsnis. Informacijos apie asmenį, siekiantį eiti arba einantį pareigas valstybės ar savivaldybės įstaigoje ar įmonėje, pateikimas

1. Informacija apie asmenį, siekiantį eiti arba einantį pareigas valstybės ar savivaldybės įstaigoje ar įmonėje, (toliau – asmuo) pateikiama į pareigas asmenį skiriančiam ar paskyrusiam valstybės ar savivaldybės įstaigos ar įmonės vadovui, kolegialiam valdymo organui arba valstybės politikui (toliau – į pareigas asmenį skiriantis ar paskyręs subjektas) siekiant įvertinti asmens patikimumą ir mažinti korupcijos pasireiškimo tikimybę valstybės ar savivaldybės įstaigose ar įmonėse. Informacija apie asmenį renkama, teikiama ir vertinama neatsižvelgiant į tai, ar jis atitinka įstatymuose numatytus specialius nepriekaištingos reputacijos reikalavimus, ar ne.

2. Specialiųjų tyrimų tarnyba surenka ir į pareigas asmenį skiriančiam ar paskyrusiam subjektui pateikia informaciją apie:

1) asmens teistumą (neatsižvelgiant į tai, ar teistumas išnyko, ar panaikintas);

2) procese dėl korupcinio pobūdžio nusikalstamos veikos asmens atžvilgiu priimtus nuosprendžius ar nutartis, kuriais baudžiamoji byla jam buvo nutraukta arba asmuo atleistas nuo baudžiamosios atsakomybės ar baumės;

3) asmeniui pareikštus įtarimus padarius korupcinio pobūdžio nusikalstamą veiką, taip pat priimtus procesinius sprendimus šiose bylose;

4) asmens atžvilgiu taikomas ar taikytas organizuoto nusikalstamumo prevencines poveikio priemonės pagal Lietuvos Respublikos organizuoto nusikalstamumo užkardymo įstatymą;

5) asmens atleidimą iš tarnybos ar pareigų dėl priesaikos sulaužymo, pareigūno (teisėjo) vardo pažeminimo;

6) asmens padarytus šiurkščius tarnybinius nusižengimus (darbo pareigų pažeidimus) ir paskirtas tarnybines (drausmines) nuobaudas už juos (neatsižvelgiant į tai, ar nuobaudos galioja, ar nebegalioja);

7) atvejus, kai asmuo buvo pripažintas pažeidusiu Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymo, Lobistinės veiklos įstatymo, Valstybės politikų elgesio kodekso ar kito teisės akto, reglamentuojančio tarnybinės etikos ir elgesio normas, nuostatas;

8) tai, kad priimamas į valstybės tarnybą asmuo nuslėpė ar pateikė tikrovės neatitinkančius duomenis, dėl kurių negalėjo būti priimtas į valstybės tarnautojo pareigas;

9) įslaptintą informaciją dėl asmens rengiamos, daromos ar padarytos nusikalstamos veikos;

10) galiojančias administracines nuobaudas už asmens padarytus administracinius teisės pažeidimus;

11) asmens atžvilgiu atliktus mokestinius patikrinimus, tyrimus, kurių metu buvo nustatyti mokesčių įstatymų pažeidimai (informacija pateikiama už paskutinius dešimt metų, skaičiuojant nuo rašytinio prašymo, kad Specialiųjų tyrimų tarnyba pateiktų informaciją apie asmenį, gavimo dienos).

3. Specialiųjų tyrimų tarnyba pagal kompetenciją surenka teisėsaugos, kontrolės, kriminalinės žvalgybos subjektų ar kriminalinės žvalgybos pagrindinių institucijų, žvalgybos institucijų, kitų institucijų, įstaigų ir įmonių turimą šio straipsnio 2 dalyje nurodytą informaciją apie asmenį, duomenis iš valstybės tarnautojų registro, prireikus – iš kitų valstybės ar žinybinių registru, duomenų rinkmenų, ir kartu su savo apie asmenį turima įslaptinta bei vieša informacija pateikia asmenį į pareigas skiriančiam ar paskyrusiam subjektui.

4. Šio straipsnio 2 dalyje nurodytą informaciją apie asmenį Specialiųjų tyrimų tarnyba pateikia ne vėliau kaip per 14 kalendorinių dienų nuo rašytinio prašymo pateikti informaciją apie asmenį gavimo dienos. Šio straipsnio 3 dalyje nurodytos institucijos, įstaigos ir įmonės turimą informaciją ir (ar) duomenis Specialiųjų tyrimų tarnybai privalo pateikti ne vėliau kaip per 7 kalendorines dienas nuo Specialiųjų tyrimų tarnybos prašymo pateikti informaciją ir (ar) duomenis gavimo dienos, o jei būtina ir įmanoma, – nedelsdamos.

5. Specialiųjų tyrimų tarnyba, kriminalinės žvalgybos subjektai ar kriminalinės žvalgybos pagrindinės institucijos, žvalgybos institucijos turimą šio straipsnio 2 dalies 9 punkte nurodytą įslaptintą informaciją į pareigas asmenį skiriančiam ar paskyrusiam subjektui gali pateikti ir savo iniciatyva.

6. Rašytinio prašymo, kad Specialiųjų tyrimų tarnyba pateiktų informaciją apie asmenį, kurį į pareigas skiria Respublikos Prezidentas, Seimas, Seimo Pirmininkas, Vyriausybė arba Ministras Pirmininkas, taip pat asmenis, kuriuos rengiamasi skirti į viceministrų, ministerijų kanclerių, savivaldybių administracijos direktorių ir jų pavaduotojų, prokurorų, valstybės ar savivaldybių įstaigų vadovų ir jų pavaduotojų, valstybės ar savivaldybių įstaigų padalinių vadovų ir jų pavaduotojų (taikoma struktūriniam padaliniui, nesančiam kitame struktūriniame padalinyje), strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių valstybės įmonių ir akcinių bendrovių bei nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių vadovų ir jų pavaduotojų, valstybės ar savivaldybių įmonių, kuriose valstybei ar savivaldybei priklausančios akcijos suteikia daugiau kaip 50 procentų balsų visuotiniame akcininkų susirinkime, vadovų ir jų pavaduotojų pareigas, pateikimas yra privalomas. Prašymą pateikti informaciją pasirašo į pareigas asmenį skiriantis subjektas ar jo įgaliotas asmuo. Prašymą, kad Specialiųjų tyrimų tarnyba pateiktų informaciją apie asmenį, kurį į pareigas skiria Seimas, pasirašo Seimo Pirmininkas ar jo įgaliotas asmuo, o apie asmenį, kurį į pareigas skiria Vyriausybė, – Ministras Pirmininkas ar jo įgaliotas asmuo.

7. Kriminalinės žvalgybos pagrindinių institucijų, žvalgybos institucijų vadovų ar jų įgaliotų asmenų nurodymu šio straipsnio 2 dalyje nurodyta informacija apie asmenis, kuriuos jie skiria į pareigas, kriminalinės žvalgybos subjektuose, kriminalinės žvalgybos pagrindinėse institucijose ar žvalgybos institucijose, renkama savarankiškai. Šio straipsnio 3 dalyje nurodytos institucijos, įstaigos ir įmonės turimą informaciją ir (ar) duomenis kriminalinės žvalgybos subjektų, kriminalinės žvalgybos pagrindinių institucijų ar žvalgybos institucijų vadovams privalo pateikti ne vėliau kaip per 7 kalendorines dienas nuo rašytinio prašymo pateikti informaciją ir (ar) duomenis apie asmenį gavimo dienos, o jei būtina ir įmanoma, – nedelsdamos.

8. Šio straipsnio 6 dalyje nurodyti rašytiniai prašymai Specialiųjų tyrimų tarnybai turi būti pateikiami prieš asmenį skiriant į pareigas. Į pareigas asmuo gali būti paskirtas tik gavus ir įvertinus informaciją iš Specialiųjų tyrimų tarnybos. Jeigu kriminalinės žvalgybos pagrindinių institucijų, žvalgybos institucijų vadovų ar jų įgaliotų asmenų nurodymu savarankiškai renkama informacija apie asmenį, kurį jie skiria į pareigas, toks asmuo gali būti paskirtas tik surinkus ir įvertinus šio straipsnio 2 dalyje nurodytą informaciją.

9. Jeigu kyla abejonų dėl apie asmenį surinktos ar pateiktos informacijos pagrįstumo, Specialiųjų tyrimų tarnyba savo iniciatyva ar į pareigas asmenį skiriančio ar paskyrusio subjekto prašymu privalo atlikti tokios informacijos patikrinimą.

10. Į pareigas asmenį paskyrusio subjekto ar jo įgalioto asmens rašytinis prašymas Specialiųjų tyrimų tarnybai pateikti informaciją apie asmenį, einantį šio straipsnio 6 dalyje nurodytas pareigas, turi būti motyvuotas ir paremtas duomenimis, keliančiais abejonų dėl asmens, apie kurį prašoma pateikti informaciją, tinkamumo einamoms pareigoms. Jeigu yra abejonų dėl kriminalinės žvalgybos subjektuose, kriminalinės žvalgybos pagrindinėse institucijose ar žvalgybos institucijose einančio pareigas asmens tinkamumo einamoms pareigoms, kriminalinės žvalgybos pagrindinių institucijų, žvalgybos institucijų, vadovų ar jų įgaliotų asmenų nurodymu šio straipsnio 2 dalyje nurodyta informacija apie einantį pareigas asmenį renkama savarankiškai šio straipsnio 7 dalyje nustatyta tvarka.

11. Į pareigas asmenį skiriantis ar paskyręs subjektas šiame straipsnyje nustatyta tvarka pateiktą informaciją gali naudoti tik priimdamas sprendimą dėl asmens tinkamumo siekiamoms pareigoms ar tarnybinės (drausminės) nuobaudos skyrimo. Į pareigas asmenį skiriantis ar paskyręs subjektas šiame straipsnyje nustatyta tvarka gautos informacijos apie asmenį negali perduoti tretiesiems asmenims, išskyrus Lietuvos Respublikos įstatymų nustatytus atvejus.

12. Į pareigas asmenį skiriantis subjektas, įvertinęs šiame straipsnyje nustatyta tvarka pateiktos informacijos visumą ir priėmęs sprendimą neskirti asmens į pareigas, privalo per 3 darbo dienas asmenį su pateikta informacija supažindinti pasirašytinai, išskyrus tą jos dalį, kurioje yra įslaptinta informacija. Mažareikšmiai, atsitiktiniai faktai ar aplinkybės negali būti pagrindas priimant sprendimą neskirti asmens į pareigas.

13. Asmuo priimtą sprendimą neskirti į pareigas gali skųsti Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.

14. Specialiųjų tyrimų tarnyba, kriminalinės žvalgybos pagrindinės institucijos, kriminalinės žvalgybos subjektai, žvalgybos institucijos, į pareigas asmenį skiriantys ar paskyrę subjektai privalo užtikrinti, kad asmens duomenys, gauti šiame straipsnyje nustatyta tvarka, būtų tvarkomi ir saugomi Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.

15. Prašymo pateikti informaciją apie asmenį formą tvirtina Specialiųjų tyrimų tarnybos direktorius įsakymu.

9¹ straipsnis. Informacijos apie asmenį, kurį į pareigas Europos Sąjungos ar tarptautinėse institucijose teikia Lietuvos Respublika, pateikimas

1. Rašytinio prašymo, kad Specialiųjų tyrimų tarnyba pateiktų informaciją apie asmenį, kurį Vyriausybė siūlo į pareigas Europos Sąjungos ar tarptautinėse teisminėse ir kitose institucijose, pateikimas yra privalomas.

2. Prašymą pateikti informaciją apie kandidatą į Europos Komisijos narius, Audito Rūmų narius, Europos Sąjungos Teisingumo Teismo ir Bendrojo Teismo narius, Regionų komiteto narius, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto narius, taip pat apie kandidatą į teisminių ir kitokių tarptautinių institucijų pareigūnus Specialiųjų tyrimų tarnybai pateikia Ministras Pirmininkas ar jo įgaliotas asmuo.

3. Specialiųjų tyrimų tarnyba šio įstatymo 9 straipsnyje nustatyta tvarka ir terminais surenka ir pateikia Ministrui Pirmininkui 9 straipsnio 2 dalyje nurodytą informaciją.

4. Prašymo pateikti informaciją apie asmenį, kurį į pareigas Europos Sąjungos ar tarptautinėse teisminėse ir kitokiose institucijose teikia Lietuvos Respublika, formą tvirtina Specialiųjų tyrimų tarnybos direktorius įsakymu.

10 straipsnis. Visuomenės švietimas ir informavimas

1. Antikorupcinis visuomenės švietimas vykdomas kaip neatskiriama visuomenės švietimo dalis siekiant puoselėti asmens dorovę, ugdyti pilietiškumą, asmens teisių ir pareigų visuomenei, Lietuvos valstybei sampratą ir užtikrinti korupcijos prevencijos tikslų įgyvendinimą.

2. Antikorupcinis visuomenės švietimas vykdomas visų tipų ir lygių švietimo įstaigose pagal parengtas švietimo programas, per visuomenės informavimo priemones ir kitais būdais.

3. Valstybės ir savivaldybių įstaigos per visuomenės informavimo priemones ir kitais būdais teikia gyventojams informaciją apie savo veiklą kovojant su korupcija.

11 straipsnis. Informacijos pateikimas valstybės tarnautojų ir juridinių asmenų registrams

1. Valstybės tarnautojų registrui pateikiama informacija apie valstybės tarnautojus, kurie įsiteisėjusiu galutiniu teismo nuosprendžiu yra pripažinti padarę korupcinio pobūdžio nusikalstamas veikas, taip pat patraukti administracinę ar drausminę atsakomybę už sunkius tarnybinius nusižengimus, susijusius su Viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymo reikalavimų pažeidimu, padarytus siekiant gauti neteisėtų pajamų ar privilegijų sau ar kitiems asmenims.

2. Juridinių asmenų registrui pateikiama informacija apie juridinius asmenis, kurie įsiteisėjusiu teismo nuosprendžiu yra pripažinti padarę korupcinio pobūdžio nusikalstamas veikas arba kurių darbuotojas ar įgaliotas atstovas įsiteisėjusiu teismo nuosprendžiu yra pripažintas padaręs korupcinio pobūdžio nusikalstamas veikas veikdamas juridinio asmens naudai arba jo interesais.

3. Valstybės ar savivaldybės įstaiga, priėmusi ar panaikinusi sprendimą, kad buvo padarytos šio straipsnio 1 ar 2 dalyje numatytos veikos, per 14 dienų nuo sprendimo įsiteisėjimo apie tai praneša valstybės tarnautojų ir (ar) juridinių asmenų registrų tvarkytojams.

4. Šio straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodyta informacija yra vienas iš pagrindų, apibūdinančių fizinio ar juridinio asmens patikimumą. Asmenims, praradusiems pasitikėjimą, gali būti taikomi šiame ir kituose įstatymuose numatyti apribojimai.

5. Registrų duomenų teikimo tvarką nustato atitinkamų registrų nuostatai.

TREČIASIS SKIRSNIS KORUPCIJOS PREVENCIJĄ ĮGYVENDINANČIOS ĮSTAIGOS, JŲ TEISĖS IR PAREIGOS KORUPCIJOS PREVENCIJOS SRITYJE

12 straipsnis. Korupcijos prevenciją vykdančios įstaigos

Šiame Įstatyme nustatytą korupcijos prevenciją vykdo:

- 1) Vyriausybė;
- 2) Vyriausioji tarnybinės etikos komisija;
- 3) Specialiųjų tyrimų tarnyba;
- 4) kitos valstybės ir savivaldybių bei nevalstybinės įstaigos.

13 straipsnis. Vyriausybė

Vyriausybė, įgyvendindama šį Įstatymą:

- 1) užtikrina korupcijos prevencijos priemonių įgyvendinimą ministerijose ir jai pavaldžiose įstaigose;
- 2) numato veiksmingam korupcijos prevencijos įgyvendinimui būtinas lėšas;
- 3) dalyvaujant Specialiųjų tyrimų tarnybai, rengia Nacionalinę kovos su korupcija programą ir teikia ją Seimui tvirtinti, taip pat teikia pasiūlymus dėl jos papildymo ar pakeitimo;
- 4) teikia Seimui pasiūlymus dėl korupcijos prevencijai įgyvendinti būtinų įstatymų ir kitų teisės aktų priėmimo, pakeitimo ir papildymo.

14 straipsnis. Vyriausioji tarnybinės etikos komisija

Vyriausioji tarnybinės etikos komisija, įgyvendindama šį Įstatymą:

- 1) analizuoja valstybės tarnautojų etikos problemas ir, siekdama panaikinti prielaidas viešųjų ir privačių interesų konfliktui valstybinėje tarnyboje, teikia pasiūlymus dėl kovos su korupcija programų, teisės aktų priėmimo bei tobulinimo;

2) teikia pasiūlymus Seimui, kitoms valstybės ar savivaldybių įstaigoms dėl šio Įstatymo nuostatų įgyvendinimo;

3) apibendrina įvairių sričių teisės normų, nustatančių tarnybinės etikos reikalavimus, taikymą ir dalyvauja jas rengiant bei kodifikuojant;

4) kartu su kitomis valstybės ar savivaldybių įstaigomis įgyvendina jai pavestas korupcijos prevencijos priemonės.

15 straipsnis. Specialiųjų tyrimų tarnyba

Specialiųjų tyrimų tarnyba, įgyvendinama šį Įstatymą:

1) dalyvauja Vyriausybei rengiant Nacionalinę kovos su korupcija programą, taip pat teikia pasiūlymus dėl jos papildymo ar pakeitimo;

2) teikia Respublikos Prezidentui, Seimui, Vyriausybei pasiūlymus dėl korupcijos prevencijai įgyvendinti būtinų įstatymų ir kitų teisės aktų priėmimo, pakeitimo ar papildymo;

3) dalyvauja Vyriausybei vykdam valstybės ar savivaldybių įstaigų veiklos koordinavimo bei kontrolės korupcijos prevencijos srityje funkcijas;

4) kartu su kitomis valstybės ar savivaldybių įstaigomis įgyvendina korupcijos prevencijos priemonės;

5) kartu su kitomis valstybės ar savivaldybių įstaigomis įgyvendina Nacionalinę kovos su korupcija programą.

16 straipsnis. Kitos valstybės ir savivaldybių bei nevalstybinės įstaigos

1. Lietuvos Respublikoje valstybės ir savivaldybių bei nevalstybinės įstaigos, įgyvendindamos šį Įstatymą, turi teisę:

1) teisės aktų nustatyta tvarka steigti padalinius, skirtus vykdyti korupcijos prevenciją ir kontrolę atitinkamos valstybės ir savivaldybės bei nevalstybinės įstaigos veiklos srityje, arba paskirti asmenis, kuriems pavedama atlikti šią funkciją;

2) teikti valstybės ar savivaldybių įstaigoms pasiūlymus korupcijos prevencijos klausimais;

3) nustatyti priemones, skatinančias korupcijos prevencijos užtikrinimą valstybės ir savivaldybių bei nevalstybinėse įstaigose;

4) gauti iš korupcijos prevenciją vykdančių valstybės ar savivaldybių įstaigų metodinę informaciją korupcijos prevencijos klausimais.

2. Valstybės ir savivaldybių bei nevalstybinės įstaigos, įgyvendindamos šį Įstatymą, privalo:

1) pagal kompetenciją įgyvendinti valstybės politiką korupcijos prevencijos srityje;

2) užtikrinti, kad būtų vykdomi korupcijos prevenciją nustatančių teisės aktų reikalavimai valstybės ir savivaldybių bei nevalstybinėse įstaigose;

3) pagal kompetenciją rengti ir tvirtinti kovos su korupcija programas;

4) nedelsdamos šalinti korupcijos prevenciją reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų pažeidimus;

5) Vyriausybės nustatyta tvarka teikti Specialiųjų tyrimų tarnybos pareigūnams informaciją, reikalingą korupcijos rizikos analizei atlikti;

6) nesudaryti savo veiksmais ar neveikimu sąlygų korupcinio pobūdžio nusikalstamoms veikoms;

7) mokyti darbuotojus korupcijos prevencijos klausimais.

3. Valstybės ir savivaldybių įstaigose ir nevalstybinėse įstaigose už korupcijos prevenciją atsako vadovas. Atlikdamas šią pareigą, vadovas privalo imtis priemonių, būtinų šiam Įstatymui įgyvendinti.

4. Korupcijos prevencijos įgyvendinimo priemonės valstybės ir savivaldybių įstaigose ir nevalstybinėse įstaigose finansuojamos šių įstaigų lėšomis.

KETVIRTASIS SKIRSNIS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

17 straipsnis. Pasiūlymas Vyriausybei bei kitoms šiame Įstatyme nurodytoms įstaigoms

Vyriausybė ir kitos šiame Įstatyme nurodytos įstaigos iki 2002 m. rugsėjo 1 d. priima šiam Įstatymui įgyvendinti būtinus teisės aktus.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

RESPUBLIKOS PREZIDENTAS

VALDAS ADAMKUS